

Tidpunkt: tisdagen den 16 maj 2017 kl. 16:30-16:40

Plats: Stora kollegiesalen, plan 1, Stadshuset

Justerat: måndag den 22 maj 2017 kl. 18:00

Emilia Bjuggren

Yvonne Fernell Ingelström

Marie Heinefors, sekreterare

Närvarande

Ordförande Emilia Bjuggren (S)

Vice ordf. Johanna Sjö (M) från §8

Ledamöterna

Claes Elmgren (S)

Kadir Kasirga (S)

Magnus Runsten (MP)

Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP)

Tina Kratz (V)

Yvonne Fernell-Ingelström (M)

Eva Solberg (M)

Gulan Avci (L)

Johan Fälldin (C)

Tjänstg. Ers

Tatjana Kovacic (M) för Johanna Sjö (M) §1-7

Ulrika Ström (S) för Sultan Kayhan (S)

Jan Tigerström (M) för Johan Andréasson (M)

Ersättarna

Anders Lindell (MP)

Arne Bringentoff (MP)

Anki Erdmann (V)

Rojan Karakaya (Fi)

Tatjana Kovacic (M) från §8

Per Henriksson (L)

Ofelia Namazova (KD)

Förhinder hade anmälts av ledamöterna Sultan Kayhan (S) och Johan Andréasson (M) samt ersättarna Anders Narkun (S), Inger Edvardsson (S), Per Hagwall (M) och Ann-Louise Ebérus (M).

Föredragande vid sammanträdet var förvaltningschef Arjun Bakshi.

Närvarande tjänstemän i övrigt var Karin Eriksson-Bech, Bengt Jönsson, Kicki Wattjersson och Arja Lindholm. Närvarade gjorde även borgarrädssekreterare Amanda Schulin.

§ 1

**Sammanträdets öppnande och godkännande av
föredragningslista**

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) öppnade sammanträdet.
Föredragningslistan godkändes.

§ 2

Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) och Yvonne Fernell Ingelström
(M) fick i uppdrag att justera dagens protokoll. Protokollet ska
justeras måndagen den 22 maj 2017.

§ 3

Beslut om närvarorätt för personalföreträdare

Inga personalföreträdare närvarande vid nämndens sammanträde.

§ 4

Yttrande över remiss om betänkandet ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning på grundnivå (SOU 2017:20)

AMN 2017-0080-01.06

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsen har till arbetsmarknadsnämnden remitterat utbildningsdepartementets betänkande *Ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning på grundnivå (SOU 2017:20)*. Utredningen har arbetat med uppdraget att lämna förslag till ett öppnare och enklare förfarande och berör både frågeställningar om behörighet och urval till högre studier.

Vägledande principer för förslaget har enligt utredningen varit enkelhet, att tillträdet ska värnas, att flera vägar in ger fler chanser och att det ska finnas incitament för att tillträdet blir en strategisk lärosätesfråga.

Förslaget innebär att ett antal nya bestämmelser träder i kraft den 1 januari 2022. Förslagen innehåller bland annat följande:

- Att grundläggande behörigheten ska uttryckas i kompetenser snarare än genom att uttrycka hur kompetenserna kan uppnås.
 - Ett nationellt behörighetsprov föreslås för att kunna tillvarata kompetenser hos personer med arbetslivserfarenhet, annan erfarenhet eller utbildning.
 - En valideringsprocess ska kunna generera ett meritvärde.
 - För särskild behörighet föreslås då utbildningarna ska leda till yrkesexamen eller konstnärlig examen.
 - Förändringar gällande urval och fördelning av platser via högskoleprov.
 - en förändrad och enklare modell för urval med grund i betyg
- Utredningen har kommit fram till att det saknas behov av särskilda, generella urvalsgrunder för sökande med utländska meriter och att det inte heller bör finnas några generella undantag från kravet på svenska.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att inriktningen på arbetet – att förenkla systemet och göra det överblickbart – är positivt och kommer gynna elevernas möjligheter att fatta informerade val. Minskade möjligheter till att förbättra sitt meritvärde genom att göra prövningar kan dock minska incitamenten att göra en nystart i livet på ett sätt som inte harmoniserar med tankar om att vuxenutbildningen ska möjliggöra för en ny karriärväg som kan innefatta högre studier.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 4 maj 2017.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (L) och ledamoten Johan Fälldin (C) lämnade följande särskilda uttalande.

Utländska kompetenser som kommer till Sverige måste fortsatt verifieras och testas innan de kan anses likvärdiga svenska betyg och diplom.

Det måste finnas minimikrav för att antas till högskolestudier. Man bör inte endast utgå från vilka som har bäst förutsättningar när man antar studenter till utbildningar. De måste bedömas kunna klara av studierna och därför bör man utgå från minimikrav.

Det måste premieras att gå klart gymnasiet på utsatt tid så att studenter inte lockas att dra ut på sina studier i onödan. Därför bör det finnas goda incitament att studera färdigt på utsatt tid. Samtidigt ska de som inte klarat detta fortsatt ha chans att läsa upp och komplettera betyg, men det får inte ske på bekostnad av dem som har gjort rätt från början.

Ersätтарыttrande

Ersättaren Ofelia Namazova (KD) lämnade följande ersätтарыttrande.

Utländska kompetenser som kommer till Sverige måste fortsatt verifieras och testas innan de kan anses likvärdiga svenska betyg och diplom.

Det måste finnas minimikrav för att antas till högskolestudier. Man bör inte endast utgå från vilka som har bäst förutsättningar när man antar studenter till utbildningar. De måste bedömas kunna klara av studierna och därför bör man utgå från minimikrav.

Det måste premieras att gå klart gymnasiet på utsatt tid så att studenter inte lockas att dra ut på sina studier i onödan. Därför bör det finnas goda incitament att studera färdigt på utsatt tid. Samtidigt ska de som inte klarat detta fortsatt ha chans att läsa upp och komplettera betyg, men det får inte ske på bekostnad av dem som har gjort rätt från början.

§5**I Stockholm lämnas ingen ung utanför – Stockholms stads program för arbetet med unga utanför studier eller arbete**
AMN 2016-0345-01.05**Arbetsmarknadsnämndens beslut**

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna förvaltningens redovisning av uppdraget.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna programmet.
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att överlämna programmet till kommunstyrelsen.
4. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att programmet överlämnas till socialnämnden och utbildningsnämnden för kännedom.

Ärendet

Arbetsmarknadsnämnden har under 2016 haft ett särskilt uppdrag att, tillsammans med övriga berörda nämnder ta fram ett program för att bryta ungas utanförskap i Stockholm. Representanter från Socialförvaltningen och Utbildningsförvaltningen har deltagit i arbetet. Föreliggande ärende är redovisningen av det uppdraget.

Programmet syftar till att utgöra en plattform för det, för stadens berörda nämnder, gemensamma arbetet inom området. Programmet innehåller en nulägesbeskrivning av det arbete som genomförs i staden, samt en beskrivning av särskilt angelägna områden som behöver utvecklas i det fortsatta arbetet. Inriktningen för det fortsatta utvecklingsarbetet handlar framför allt om att förbättra samverkan mellan berörda nämnder i staden och mellan staden och externa aktörer. Men det berör också ett utvecklat samarbete med civilsamhället och åtgärder som avser öka sannolikheten för unga att slutföra sina gymnasiestudier. Programmet ska följas upp årligen och gemensamt av berörda nämnder som en del i arbetet med att skapa samsyn på området.

Under 2015 och 2016 har kartläggningar av målgruppen och av insatser till målgruppen tagits fram både inom ramen för arbetet med DUA-överenskommelsen (Överenskommelse om samverkan kring unga utanför arbete och studier mellan kommunen och Arbetsförmedlingen initierad av Delegationen för unga i arbete på arbetsmarknadsdepartementet.) och inom ramen för arbetet med den sociala hållbarhetskommisionens rapport ”Dold potential”. Utöver detta har beskrivningar av insatser och stöd till unga 16-19-åringar som omfattas av kommunens aktivitetsansvar tagits fram i samband med arbetet med att formulera en handlingsplan för stadens

aktivitetsansvar (dnr. AMN 2016-0355-01.55). Dessa delar ligger till grund för arbetet med programmet. Aktuell forskning på området har också beaktats.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 4 maj 2017.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (L) och ledamoten Johan Fälldin (C) lämnade följande särskilda uttalande.

I en situation där staden dras isär och de som har fått fäste sitter tryggt och de utanför fastnar i utanförskap trots brinnande högkonjunktur är det anmärkningsvärt hur nöjd majoriteten är med läget i Stockholm. Över 16 000 ungdomar står utanför- och det ur den mest svårnådda och minst lätttröliga gruppen – och då duger inte majoritetens laissez-faire mentalitet.

Det är oroväckande att det tagit majoriteten mer än halva mandatperioden för att komma fram till att ett antal olika nämnder och förvaltningar bör samverka och ta ett gemensamt grepp.

Rapporten är i stort en luftig produkt som lämnar en hel del övrigt att önska vad gäller konkreta förslag och åtgärder. De källhänvisningar som anges reser också fler frågetecken än de besvarar. Med exempelvis en hänvisning till ”Sweco-rapport” är det önskvärt att få veta vilken rapport som åsyftas.

Att ensidigt fokusera på vidareutbildning och examina för att lösa problemen med utanförskapen är naivt. Som rapporten konstaterar så är ”bland de unga som behöver stöd är män, utrikes födda och funktionsnedsatta överrepresenterade.” Och ”Många av dessa saknar en fullföljd gymnasieutbildning, vilket är särskilt oroande då en sådan utbildning väsentligt påverkar möjligheterna till att få jobb på dagens arbetsmarknad.”

Fullföljd gymnasieutbildning underlättar för många unga att få sitt första jobb, men inte alla klarar gymnasiet på utsatt tid. För att hjälpa ungdomar att ta sig igenom gymnasiet kan läxhjälp och även

lugna studieplatser på bibliotek vara bra sätt. Därför är det extra allvarligt att den rödgrönrosa majoriteten inte anser det viktigt att säkra lugn och ro på biblioteken utan låter stökiga gäng störa och härja fritt. De som drabbas värst av att bli berövade den tystnad som bibliotek traditionellt sett kunnat erbjuda är studiemotiverade ungdomar som inte finner studiero i hemmet eller på annan plats.

Men ungdomar bör inte heller tvingas genom gymnasiet till varje pris. Universitetsstudier är inte något som alla utan undantag ska styras mot. Akademiska studier på hög nivå passar inte alla, utan det måste också finnas andra vägar till jobb.

För den som inte finner studiemotivation eller hamnat långt efter, kanske för att man i ett senare skede i livet anlänt till Sverige, kan det ibland bli övermäktigt och omotiverat sent att tvingas igenom en gymnasieutbildning. Också för de som har en diagnos eller helt saknar grundläggande kunskaper från svensk grundskola måste det finnas andra vägar till jobb.

För de som går gymnasiet bör det finnas goda incitament att gå färdigt gymnasiet på utsatt tid.

Utbildning är självfallet nyckeln för att skapa fler vägar till jobb, men det måste gå hand i hand med satsningar som gör det mer lönsamt att ta jobb samt att fler jobb kan växa fram. Alla dessa måste samverka och satsningar på den ena kan inte ske på bekostnad av de övriga. Tyvärr har denna insikt inte präglat majoritetspartiernas agerande i varken stadshus eller riksdag. I praktiken ineffektiva satsningar för att stärka kunskapen har genomgående gjorts på bekostnad av att arbete lönar sig mindre samtidigt som det blivit dyrare att skapa jobb. Det kan omöjligt vara rätt väg för att nå dem som behöver samhällets stöd som allra mest.

För att sänka trösklarna till jobb behöver man därför även titta på arbetsmarknaden och dess funktionssätt. Vilka finns det plats för på Stockholms arbetsmarknad idag – där byråkrati och stelbenthet tillsammans med höga skatter effektivt stänger ute alla de som rapporten pekar på behöver en väg in. Och för de som ändå klarar av att möta alla utmaningar som arbetsmarknaden lägger som hinder så uppstår ändå så höga marginaeffekter att det knappt är lönt att ta ett arbete när sociala avgifter, skatter och omkostnader är dragna. Det är anmärkningsvärt att frågan om ekonomiskt bistånd och marginaeffekter inte berörs mer i rapporten. Internationell forskning visar tydligt att kombinationen av ekonomiska incitament och tydliga krav på dem som tar emot bidrag är särskilt viktig för att kunna bryta utanförskap.

Om vi menar allvar med demokratiska satsningar och att stadsdelsnämnderna ska förmedla vad demokrati är och innebär till våra ungdomar är det minst sagt märkligt att de ungdomsråd som skapas ser olika ut beroende på var i staden man tittar, det finns inga uppdragna demokratikriterier för vilka som ska sitta i ett råd som syftar till att lära ut demokrati och istället handlar frågeställningen alltför ofta om att några oklart utvalda ska tillåtas göra av med skattemedel till projekt som inte ligger inom ramen för kärnverksamheten. På vilket sätt det ska leda till att ungdomar som står utanför och saknar utbildning och framtidstro ska ges demokratisk insikt och fostran är högst oklart.

Att det för lejonparten av ungdomarna med utbildning och öppningar går bra i högkonjunktur är inget att förvånas över- och inte heller någonting som dagens majoritet kan ta åt sig äran för. Det behövs dock fler vägar in till jobb och för att uppnå har majoritetens politik långt kvar.

Ersättaryttrande

Ersättaren Ofelia Namazova (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

I en situation där staden dras isär och de som har fått fäste sitter tryggt och de utanför fastnar i utanförskap trots brinnande högkonjunktur är det anmärkningsvärt hur nöjd majoriteten är med läget i Stockholm. Över 16 000 ungdomar står utanför- och det ur den mest svårnådda och minst lätttrörliga gruppen – och då duger inte majoritetens laissez-faire mentalitet.

Det är oroväckande att det tagit majoriteten mer än halva mandatperioden för att komma fram till att ett antal olika nämnder och förvaltningar bör samverka och ta ett gemensamt grepp.

Rapporten är i stort en luftig produkt som lämnar en hel del övrigt att önska vad gäller konkreta förslag och åtgärder. De källhänvisningar som anges reser också fler frågetecken än de besvarar. Med exempelvis en hänvisning till ”Sweco-rapport” är det önskvärt att få veta vilken rapport som åsyftas.

Att ensidigt fokusera på vidareutbildning och examina för att lösa problemen med utanförskapen är naivt. Som rapporten konstaterar så är ”bland de unga som behöver stöd är män, utrikes födda och funktionsnedsatta överrepresenterade.” Och ”Många av dessa saknar en fullföljd gymnasieutbildning, vilket är särskilt oroande då

en sådan utbildning väsentligt påverkar möjligheterna till att få jobb på dagens arbetsmarknad.”

Fullföljd gymnasieutbildning underlättar för många unga att få sitt första jobb, men inte alla klarar gymnasiet på utsatt tid. För att hjälpa ungdomar att ta sig igenom gymnasiet kan läxhjälp och även lugna studieplatser på bibliotek vara bra sätt. Därför är det extra allvarligt att den rödgrönrosa majoriteten inte anser det viktigt att säkra lugn och ro på biblioteken utan låter stökiga gäng störa och härja fritt. De som drabbas värst av att bli berövade den tystnad som bibliotek traditionellt sätt kunnat erbjuda är studiemotiverade ungdomar som inte finner studiero i hemmet eller på annan plats.

Men ungdomar bör inte heller tvingas genom gymnasiet till varje pris. Universitetsstudier är inte något som alla utan undantag ska styras mot. Akademiska studier på hög nivå passar inte alla, utan det måste också finnas andra vägar till jobb.

För den som inte finner studiemotivation eller hamnat långt efter, kanske för att man i ett senare skede i livet anlant till Sverige, kan det ibland bli övermäktigt och omotiverat sent att tvingas igenom en gymnasieutbildning. Också för de som har en diagnos eller helt saknar grundläggande kunskaper från svensk grundskola måste det finnas andra vägar till jobb.

För de som går gymnasiet bör det finnas goda incitament att gå färdigt gymnasiet på utsatt tid.

Utbildning är självfallet nyckeln för att skapa fler vägar till jobb, men det måste gå hand i hand med satsningar som gör det mer lönsamt att ta jobb samt att fler jobb kan växa fram. Alla dessa måste samverka och satsningar på den ena kan inte ske på bekostnad av de övriga. Tyvärr har denna insikt inte präglat majoritetspartiernas agerande i varken stadshus eller riksdag. I praktiken ineffektiva satsningar för att stärka kunskapen har genomgående gjorts på bekostnad av att arbete lönar sig mindre samtidigt som det blivit dyrare att skapa jobb. Det kan omöjligen vara rätt väg för att nå dem som behöver samhällets stöd som allra mest.

För att sänka trösklarna till jobb behöver man därför även titta på arbetsmarknaden och dess funktionssätt. Vilka finns det plats för på Stockholms arbetsmarknad idag – där byråkrati och stelbenthet tillsammans med höga skatter effektivt stänger ute alla de som rapporten pekar på behöver en väg in. Och för de som ändå klarar av att möta alla utmaningar som arbetsmarknaden lägger som hinder så uppstår ändå så höga marginaleffekter att det knappt är

lönt att ta ett arbete när sociala avgifter, skatter och omkostnader är dragna. Det är anmärkningsvärt att frågan om ekonomiskt bistånd och marginaleffekter inte berörs mer i rapporten. Internationell forskning visar tydligt att kombinationen av ekonomiska incitament och tydliga krav på dem som tar emot bidrag är särskilt viktig för att kunna bryta utanförskap.

Om vi menar allvar med demokratiska satsningar och att stadsdelsnämnderna ska förmedla vad demokrati är och innebär till våra ungdomar är det minst sagt märkligt att de ungdomsråd som skapas ser olika ut beroende på var i staden man tittar, det finns inga uppdragna demokratikriterier för vilka som ska sitta i ett råd som syftar till att lära ut demokrati och istället handlar frågeställningen alltför ofta om att några oklart utvalda ska tillåtas göra av med skattemedel till projekt som inte ligger inom ramen för kärnverksamheten. På vilket sätt det ska leda till att ungdomar som står utanför och saknar utbildning och framtidstro ska ges demokratisk insikt och fostran är högst oklart.

Att det för lejonparten av ungdomarna med utbildning och öppningar går bra i högkonjunktur är inget att förvånas över- och inte heller någonting som dagens majoritet kan ta åt sig äran för. Det behövs dock fler vägar in till jobb och för att uppnå har majoritetens politik långt kvar.

§ 6**Tertialrapport Tertial 1 2017 för arbetsmarknadsnämnden**

AMN 2016-0316-01.02

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna Tertialrapport 1 per den 5 maj 2017 med prognos för 2017 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att fastställa förvaltningens medverkan i de lokala utvecklingsprogrammen i enlighet med bilaga 2.
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att fastställa Handlingsplan mot våldsbejakande extremism i enlighet med bilaga 3.
4. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att begära en ökad omslutning om 15,0 mnkr.
5. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att begära en budgetjustering om 1,0 mnkr för ökade investeringsutgifter.
6. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Kommunfullmäktige har fastställt fyra övergripande inriktningsmål för 2017.

1. Ett Stockholm som håller samman
2. Ett klimatsmart Stockholm
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Till varje inriktningsmål finns ett antal mer specifika mål kopplade. Arbetsmarknadsnämnden har särskilt rapporteringsansvar för följande av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Stockholm är en världsledande kunskapsregion
- Stockholm är en företagsvänlig stad
- Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva
- I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

Arbetsmarknadsnämnden har i sin verksamhetsplan för 2017 fastställt egna mål. Till målen finns indikatorer som mäter måluppfyllelsen och aktiviteter som bidrar till att målen nås.

I verksamhetsplanen för 2017 har nämnden, med utgångspunkt från mål och uppdrag i stadens budget för 2016, identifierat fem större utvecklingsområden. Dessa är

- Fler till studier och utvecklat studiestöd för dem som behöver det

- Adekvata insatser för unga arbetslösa och unga utanför alla system
- Anställningar i staden genom Stockholmsjobb
- Stärkt arbetsgivarsamverkan både i arbetsmarknadsinsatser och yrkesutbildningar
- Utveckling av egenregi inom vuxenutbildningen

Utöver detta har nämnden i samband med verksamhetsplanen för 2017 beslutat att lägga ett ökat fokus på nyanlända under året. Sammantaget bedömer arbetsmarknadsnämnden i tertiärrapport 1 2017 att målen för 2017 kommer att uppnås. Bedömningen grundar sig i på att majoriteten av indikatorerna prognostiseras att uppnås och att arbetet med aktiviteterna har kommit igång på ett positivt sätt samt att arbetet inom samtliga utvecklingsområden pågår.

Fler till studier och utvecklat studiestöd för dem som behöver det

Under mars 2017 uppmätte vuxenutbildningen det högsta antalet studerande sedan bildandet av arbetsmarknadsnämnden 2010 då mätningarna av antalet studerande startade. Totalt var det 13 777 unika studerande inom vuxenutbildningen varav 11 283 studerade inom gymnasial vuxenutbildning och 2 494 inom grundläggande vuxenutbildning i mars 2017. Även inom sfi har antalet studerande ökat sedan motsvarande period 2016. Totalt studerade 11 800 unika individer inom sfi under perioden januari till mars 2017 vilket motsvarar en ökning om 901 studerande.

Arbetsmarknadsnämnden bedömer att antalet studerande inom vuxenutbildningen kommer att fortsatt öka under 2017 till följd av ett ökat antal nyanlända inom sfi, ett ökat antal unga 20-24 år som studerar inom ramen för den statliga satsningen utbildningskontrakt samt ett eventuellt införande av studiestartsstöd för kortutbildade.

Under 2017 förstärks studieteamet ytterligare vilket kommer att innebära en ökad möjlighet för nämnden att erbjuda studiestöd för dem som behöver det.

Adekvata insatser för unga arbetslösa och unga utanför alla system

Arbetsmarknadsnämndens uppsökande arbete för att nå unga som varken arbetar eller studerar är fortsatt framgångsrikt och 140 unga i åldern 20-29 år har hittills skrivits in vid Jobbtorg Stockholm för insatser. Nämndens verksamheter samverkar med Arbetsförmedlingen, stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden samt socialnämnden i arbetet att nå och erbjuda insatser till unga som står utanför arbetsmarknaden och utbildning. Under våren 2017

påbörjas arbetet med att utöka samverkan med Arbetsförmedlingen inom ramen för Delegationen för Unga till Arbete (DUA) till att även omfatta nyanlända unga.

Arbetsmarknadsnämnden erbjuder unga insatser och aktiviteter genom Jobbtorg Stockholm. För unga som står långt ifrån arbetsmarknaden erbjuder nämnden ungdomsansättning eller arbetslagsansättning inom ramen för Stockholmsjobb. Under hösten 2017 kommer nämnden även erbjuda cirka 50 unga Traineejobb inom vård och omsorg samt kock där anställningen kombineras med studier inom vuxenutbildningen.

Anställningar i staden genom Stockholmsjobb

Målsättningen för arbetsmarknadsnämnden är att cirka 900 Stockholmsjobb kommer att kunna erbjudas under 2017. Under året kommer insatsen Stockholmsjobb att utvecklas för att även omfatta extratjänster som är ett anställningsstöd från Arbetsförmedlingen. Målet är att 280 placeringar med extratjänst ska kunna erbjudas under 2017 varav cirka 50 platser är för nyanlända inom så kallade etableringsjobb. Arbetsmarknadsnämnden bedömer att målet kommer att uppnås och att fler stockholmare kommer att erbjudas Stockholmsjobb än tidigare år vilket är i linje med nämndens och stadens ambition.

Stärkt arbetsgivarsamverkan både i arbetsmarknadsinsatser och yrkesutbildningar

Arbetsmarknadsnämnden har hittills under 2017 tecknat fem partnerskap med olika branschorganisationer. Målsättningen är att totalt åtta partnerskap ska ingås under året. Partnerskapen är ett viktigt led i att stärka samverkan mellan nämndens verksamheter och arbetsgivare. Syftet är att skapa ökade möjligheter för aspiranter och studerande att få arbetslivserfarenhet genom praktik och anställning. Nämnden utvecklar och erbjuder stockholmare arbetsmarknadsinsatser och utbildningar inom bristyrken dels för att öka möjligheten för personer som står långtifrån arbetsmarknaden att etablera sig på arbetsmarknaden och dels möta arbetsgivares behov av efterfrågad kompetens.

Utveckling av egenregi inom vuxenutbildningen

Inom arbetsmarknadsnämndens verksamheter pågår ett utvecklingsarbete inom vuxenutbildningens egenregi där sfi är en del. Utvecklingsarbetet pågår dels inom enheten Åsö Vuxengymnasium och dels inom nämndens sfi-skolor i egenregi. Inom Åsö Vuxengymnasium arbetar verksamheten utifrån den översyn av organisation, ledningsstruktur och utbildningsutbud som genomfördes 2016. Målsättningen är att kunna visa upp goda

exempel som möter elevernas och regionens behov samt att fler ska välja att studera vid skolan. Arbetet med att inrätta ett Vuxencampus fortgår. Arbetet med att staden ska bli ledande inom sfi för personer med kort eller ingen utbildning påbörjades under 2016 och fortsätter under 2017. Både inom komvux och sfi utvecklas det utbildningar som möter både elevernas och arbetsmarknadens behov, till exempel olika yrkesutbildningar inom sfi och lärlingsutbildningar inom bristyrkesområden och kombinationsutbildningar inom ramen för uppdraget "sammanhållet program för kortutbildade".

Ökat fokus på nyanlända

Arbetsmarknadsnämnden arbetar för att utöka samverkan med Arbetsförmedlingen avseende nyanlända inom etableringen. Detta sker dels genom att erbjuda nyanlända extratjänster och etableringsjobb inom ramen för Stockholmsjobb och dels utöka samverkan inom ramen för Delegationen Unga till Arbete (DUA) genom att överenskommelsen även inkluderar nyanlända unga 16-29 år. Inom vuxenutbildningen och sfi pågår ett arbete att utveckla möjligheten för nyanlända att studera kurser inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning parallellt med sfi. Nämnden erbjuder därutöver möjlighet för nyanlända att kombinera studier vid sfi med yrkesutbildning.

Ekonomi

Förvaltningen bedömer att målet om en långsiktigt hållbar ekonomi kommer uppnås helt under året. Sammantaget prognostiserar nämnden ett överskott på 3,0 mnkr för året. Årsprognoserna är dock svårbedömda till följd av flera osäkerhetsfaktorer som ger variationer i deltagarantal i förvaltningens verksamheter. Förändringar i omvärld och lagstiftning ger även en osäkerhet i statsbidragsintäkterna. Vidare finns statliga satsningar, t.ex. ett eventuellt införande av studiestartsstöd, som kan komma att påverka ekonomin under året. Deltagarantalet inom både vuxenutbildningen och sfi är högt och båda verksamheterna prognostiserar en budget i balans. Verksamheten nämnd och gemensam administration prognostiserar ett överskott på 3,0 mnkr till följd av vakanser och senarelagda rekryteringar samt lägre kostnader än reserverade medel för förlikning av en tidigare tvist.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 4 maj 2017.

Förslag till beslut

Ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S), ledamoten Magnus Runsten m.fl. (MP) samt ledamoten Tina Kratz (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (L) och ledamoten Johan Fälldin (C) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra. Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S), ledamoten Magnus Runsten m.fl. (MP) samt ledamoten Tina Kratz (V) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (L) och ledamoten Johan Fälldin (C) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande

Förslag till beslut:

1. Förvaltningens förslag till beslut godkänns delvis.
2. Handlingsplan mot våldsbejakande extremism enligt bilaga 3 till tertialrapporten återremitteras för vidare beredning i enlighet med vad som anförs nedan.
3. Därutöver anförs följande.

Stadsdelsnämnderna i Stockholm behöver se över sina lokala bidrag och säkerställa att inga medel ges till organisationer eller föreningar som inte vilar på demokratins grundvalar. Tertialrapport 1 för arbetsmarknadsnämnden visar en ekonomi med visst överskott, samtidigt är vi oroliga för de framförda politiska prioriteringar som sker i nämnden och dess konsekvenser framöver.

För en bra uppföljning av mått och nyckeltal måste realistiska, tillförlitliga och uppföljningsbara mål finnas som är relevanta att mäta. "Fler i arbete" måste anses vara ett dåligt mått mot bakgrund av att befolkningstillväxten är mycket hög liksom mot bakgrund av att högkonjunktur råder. Självklart får fler arbete i en sådan omvärld utan att ens arbetsmarknadsnämndens insatser behöver användas. Det är dessutom i de framåtsyftande insatserna, vilka har till uppgift att rusta människor för framtiden, som målen heller inte uppfylls.

I Socialdemokraternas valrörelse var ett av de viktigaste vallöftena den så kallade 90-dagarsgarantin, vilket innebar att alla arbetslösa ungdomar skulle erbjudas jobb, praktik eller utbildning inom tre månader. Dock har reformen visat sig vara verkningslös. Trots

osäkerheten kring reformen fortsätter den rödgrönrosa majoriteten på den inslagna vägen. Med facit i hand visar reformen magra resultat även i Stockholm, då målet om antalet ungdomar som ingår i 90 – dagars garanti inte uppnås. Förvaltningen bedömer exempelvis att man kommer misslyckas med var femte fall. Reformen brister dessutom i flera avseende, det finns en stor risk att företag väljer betalda praktikanter istället för att nyanställa. Den rödgrönrosa majoriteten borde snarare prioritera att skapa bättre förutsättningar för företag att anställa, som exempelvis att göra det billigare att anställa. Då skapas riktiga jobb.

90-dagarsgarantin är dock inte det enda där majoriteten inte lyckas åstadkomma ett gott resultat med sin politik. Trots högkonjunkturen så når man inte målet om andelen aspiranter som ska vara självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm. Den globala högkonjunkturen påverkar nu svensk ekonomi, men om detta ändå inte leder till att dem som har svårast att få ett jobb kommer in på arbetsmarknaden väckas frågan om hur Stockholm ska klara jobben när ekonomin vänder neråt. I en tid av ekonomisk nedgång är det dem med svagast fäste som kommer att pressas ut och om inte fler blir självförsörjande under goda tider så cementeras det utanförskap som redan i dag leder till ett högt mänskligt pris då många ställs utanför samhälle och jobb.

En fråga som framöver kommer att växa i omfång är nyanländas möjligheter att bedriva studier, ta lämpligt arbete och hitta bostad. Det är i grunden naturligt att förvaltningen pekar på att detta ska få en högre prioritet under åren. Men med tanke på att Sveriges arbetsmarknad redan är allvarligt tudelad mellan dem som har ett jobb och dem som står utanför krävs det mycket kraftfullare insatser än vad som presenterats hittills av majoritet, särskilt – vilket beskrivs ovan – med tanke på att de framåtsyftande åtgärder som majoriteten fått på plats har en bristande måluppfyllelse. Det ställer stora krav på staden och förutsätter en tydlig planering och konkreta åtgärder för att nyanlända snabbt ska komma i arbete och kunna etablera sig i det svenska samhället. Dessvärre saknas en tydlig beredskap från majoriteten, vilket riskerar att många nyanlända istället kommer att bli predestinerade till ett utanförskap i Sverige och i Stockholm.

Det är vidare synnerligen alarmerande att sjukfrånvaron inom förvaltningens verksamhetsområde ökar, särskilt mot bakgrund av att medskapandeindex också sviktar. Den är anmärkningsvärt att den ansvariga majoriteten skyller den ökade sjukfrånvaron på att stora och omfattande organisationsförändringar har ägt rum.

Förvaltningens arbete präglas av att förutsättningarna för verksamheten ständigt förändras med nya utmaningar och därför måste även organisationen ständigt prövas och förändras. Personalarbetet måste därmed sikta in sig på att alla medarbetare kan verka i en föränderlig miljö. Terialrapporten konstaterar vidare att "de aktiviteter som är beslutade inom området pågår som planerat". Mot bakgrund av den ökade sjukfrånvaron är det uppenbart att de aktiviteter som förvaltningen hänvisar till inte är tillräckliga för att vända utvecklingen.

I terialrapporten prognosticeras inga avvikelser mot budget i flertalet verksamhetsområden - även om förvaltningen pekar på, att läget är svårbedömt generellt sett med hänsyn till osäkerhetsfaktorer vad gäller deltagarantal i verksamheterna. Statsbidragsintäkterna blir även osäkra då omvärld och lagstiftning är under förändring. Om ett studiestartsstöd införs av regeringen påverkar detta direkt arbetsmarknadsnämndens ekonomi. Prognosen om en budget i balans bygger således på

- att Jobbtorgen klarar av sin budgetminskning på 1 mkr under året och klarar av att rymma ökade kostnader för projekt SUVAS
- att ev. budgetökning behöver ske för fler prestationer inom SFI senare under året då prestationsprognosen fortfarande är mycket osäker
- att vuxenutbildningen, Åsö gymnasium, klarar av att höja elevantalet under året tillräckligt mycket för att undvika att underskott åter upprepas
- att statsbidragsintäkterna överensstämmer med nämndens budgeterade intäktskrav

Allt fler svenska medborgare radikaliserar och många väljer att ansluta sig till våldsbejakande grupperingar. Dessa grupperingar hotar, genom sina destruktiva mönster och värderingar, grundläggande demokratiska principer. För att hejda och vända denna utveckling är det nödvändigt med ett stadsövergripande arbete som ger konkreta verktyg för att motverka radikaliserings och deltagande i krigsresor.

För att säkra våra invånares trygghet mot hot från våldsbejakande extremister krävs såväl polisiära som sociala insatser. Alliansen står enade om den utveckling av arbetet mot våldsbejakande extremism vi nu vill se och vilka förbättringar som måste ske för att göra Stockholm till en säkrare stad. Arbetet mot våldsbejakande extremism handlar om att arbeta mot samtliga de hot som Säpo bedömer kan skada demokratin: extremistisk islamism, vit makt-

miljön och den så kallat autonoma vänstern. Stockholms stad står inför stora utmaningar framöver och därför måste vi, tillsammans med berörda parter och relevant sakkunskap, arbeta kunskapsbaserat och med tydliga strukturer och insatser.

Stadens arbete mot våldsbejakande extremism fastställdes av kommunfullmäktige den 16 maj 2016 som riktlinjer till stadens trygghets och säkerhetsprogram. Beslutet var ett resultat av en blocköverskridande överenskommelse. En förutsättning för den blocköverskridande överenskommelsen var att de lokala handlingsplanerna skulle konkretisera arbetet samt att en tidsplan för den fortsatta processen fastslås. Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet uppgav i ett särskilt uttalande i kommunstyrelsen den 4 maj 2016 att ett krav var att en mall för stadsdelsnämnderna skulle tas fram i samarbete med Försvarshögskolan och borde vara fastställd under hösten 2016 samt att de lokala analyserna och handlingsplanerna bör vara klara senast till årsskiftet 2016/2017. Därutöver medel avsätts för att implementera arbetet i budget för 2017.

Det föreliggande förslaget till handlingsplan mot våldsbejakande extremism är ett resultat av den blocköverskridande överenskommelse som kommunfullmäktiges partier (exklusive Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna) kom överens om tidigare under mandatperioden. I beslutet om Stockholms stads strategi mot våldsbejakande extremism ingicks en överenskommelse om att lokala handlingsplaner skulle tas fram i varje stadsdel innan årsskiftet 2016/2017. Vi kan konstatera att det arbetet har försenats och att ett förslag läggs fram för nämnden väsentligt senare än vad som överenskommit centralt.

I arbetet med den lokala planen var ett krav från Alliansen att man skulle dra nytta av den forskning och kunskap som finns på området, bland annat genom ett konkret samarbete med expertis hos instanser som Försvarshögskolan (FHS). Kravet var att nämndernas handlingsplaner inte skulle tas fram var och en för sig utan utifrån en central mall, framtagna i samarbete med FHS och annan relevant expertis på området. Detta har inte skett och det finner vi oacceptabelt. Resultatet blir att stadens arbete för att motarbeta våldsbejakande extremism försenas, blir bristfälligt och inte är koordinerat. Det är inte ett seriöst eller förtroendeingivande sätt att hantera en så viktig fråga för vår stad och våra invånares trygghet.

Handlingsplanen hade vunnit i både konkretion och i innehåll av att ta till sig den forskningsbaserade kunskap som Försvarshögskolan

besitter. När majoriteten nu har valt att inte göra det kan vi inte gå i god för slutresultatet och inte ställa oss bakom den föreslagna handlingsplanen i föreliggande skick. Handlingsplanen behöver arbetas om och arbetet på central nivå i staden behöver professionaliseras och intensifieras.

I det uppkomna läget anser vi således att planen ska omarbetas utifrån direktiv från kommunstyrelsen och underställas Försvarshögskolans expertis innan den åter läggs fram för nämnden. Den lokala handlingsplanen bör även tillställas Polismyndigheten, Kriminalvården, Säpo och andra myndigheter för synpunktsinhämtning innan beslut fattas av nämnden.

Handlingsplanen behöver utvecklas i konkretion för att tydliggöra hur förvaltningen ska öka kompetensen bland sina medarbetare i syfte att upptäcka begynnande radikaliserings hos enskilda individer som kommer i kontakt med socialtjänsten samt hur samarbetet med Polismyndigheten ska se ut.

Arbetet med att granska de organisationer som direkt eller indirekt tar emot finansiell stöd från staden måste intensifieras. Inga föreningar eller samfund som direkt eller indirekt upplåter en plattform åt extremistiska och våldsbejakande individers budskap ska kunna motta stöd från Stockholms stad. Detsamma gäller att heller inga av stadens lokaler upplåts åt sådana individer eller organisationer. Det fordras en konkret plan för hur arbetet med att säkerställa detta ska implementeras och följas upp.

Som nämnts ovan är en oavvislig förutsättning för ett strategiskt arbete mot extremism att det bedrivs systematiskt och utformas i tätt samarbete med den expertis som finns. Försvarshögskolans forskare behöver vara en integrerad del av Stockholms stads arbete mot våldsbejakande extremism och det behöver ske på central nivå i staden. Det avtal som redan finns med FHS behöver leda till konkreta insatser. När samarbetet med FHS är återupprättat behöver följande åtgärder omedelbart vidtas i arbetet mot extremism:

1. Stadsdelsnämndernas lokala handlingsplaner behöver skyndsamt komma på plats. Handlingsplanerna ska följa en central mall utformad i samarbete med FHS och utgå från lokala förutsättningar och utformas i dialog med polis och säkerhetspolis om hur den specifika situationen i stadsdelen ser ut. Arbetet behöver kontinuerligt avrapporteras, uppdateras och vara mätbart.
2. Parallellt med de lokala handlingsplanerna behövs ett stadsövergripande och gemensamt förhållningssätt med en åtgärdsplan för hur stadens förvaltningar ska agera när

- personer med våldsbejakande extrema tendenser identifieras. En stadsövergripande lägesbild behöver årligen presenteras för kommunstyrelsen.
3. Det måste finnas god tillgång till adekvat utbildning och ett kontinuerligt kunskapsstöd till medarbetare inom socialtjänst eller fritidsverksamhet som kommer i kontakt såväl med människor som riskerar att radikaliseras. Därför måste en plan för kompetensutveckling inom dessa frågor upprättas, till exempel genom medverkan i EU-RAN-nätverket. I detta behöver det även klargöras vilket behov det finns att anställa medarbetare med särskild expertis.
 4. Ett tätare samarbete mellan myndigheter och samhällsinstitutioner såsom polis, säkerhetspolis, skola och socialtjänst måste ske. För att stärka arbetet och fånga upp potentiella extremister vill vi så långt lagen medger häva sekretessen mellan stadens förvaltningar så att information kan delas när så krävs.
 5. Stockholm behöver en plan för vilka insatser som ska erbjudas ungdomar som riskerar att dras in i extremistiska miljöer och deras familjer. Uppsökande arbete bör även bedrivas på nätet för att nå rätt målgrupper.
 6. En plan behövs för vilka informationsinsatser som ska riktas till medborgarna, som vart man kan vända sig om man misstänker att någon i ens närhet blir radikaliserad.
 7. Stockholms stad behöver bygga upp avhopparverksamheter för radikaliserade som vill lämna den extrema miljön. Det är nödvändigt att en länsöverskridande avhopparverksamhet för våldsbejakande islamistiska extremister inrättas.
 8. I arbetet med avradikalisering och för att stävja rekrytering till extrema miljöer behöver civilsamhällesaktörer som Fryshuset involveras. Här har religiöst lärda personer och imamer en viktig roll, något som expertisen visat på.
 9. Insatserna för att minska risken för nya dåd fordrar fokus på stadsmiljön. Det behövs trafik hinder som försvårar attacker med fordon. I det arbetet ska trafiknämnden involveras och erfarenheter inhämtas från andra länder. Ansvarsfördelningen mellan staden och polisen behöver tydliggöras när det gäller säkerhetsarrangemang vid särskilda platser och evenemang.
 10. Stadsdelsnämnderna i Stockholm behöver se över sina lokala bidrag och säkerställa att inga medel ges till organisationer eller föreningar som inte vilar på demokratins grundvalar.

Särskilt uttalande

Ordförande Emilia Bjuggren m.fl. (S), ledamoten Magnus Runsten m.fl. (MP) och ledamoten Tina Kratz (V) lämnade följande särskilda uttalande.

Stockholm ska vara en trygg stad där vi gemensamt arbetar mot de hot som kan riktas såväl mot enskilda som mot samhället i stort. Extremism som med våldshandlingar vill undergräva det demokratiska samhällets öppenhet måste aktivt bekämpas.

Därför är arbetet mot våldsbejakande extremism centralt och en viktig uppgift för alla stadens verksamheter. Det är glädjande att Stockholm har kunnat fatta beslut om en strategi mot våldsbejakande extremism i bred enighet mellan sju partier i kommunfullmäktige. En del av denna överenskommelse innebär att alla nämnder och styrelser ska arbeta fram lokala handlingsplaner. Föreliggande förslag är det förslag som förvaltningen arbetat fram utifrån den centrala strategin. Det är en bra grund att utgå från men vi anser att detta arbete bara är i inledningsskedet.

Det finns anledning att återkommande behandla frågan för att i vår verksamhet fortsätta utveckla arbetet mot våldsbejakande extremism. Vi ser därför detta program som en bra utgångspunkt men avser att utifrån de synpunkter som kommit fram i nämndbehandlingen samt utifrån erfarenheter från stadens verksamheter och det civila samhället utveckla handlingsplanen när behov föreligger.

Ersättaryttrande

Ersättaren Rojan Karakaya (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Stockholm ska vara en trygg stad där vi gemensamt arbetar mot de hot som kan riktas såväl mot enskilda som mot samhället i stort. Extremism som med våldshandlingar vill undergräva det demokratiska samhällets öppenhet måste aktivt bekämpas.

Därför är arbetet mot våldsbejakande extremism centralt och en viktig uppgift för alla stadens verksamheter. Det är glädjande att Stockholm har kunnat fatta beslut om en strategi mot våldsbejakande extremism i bred enighet mellan sju partier i kommunfullmäktige. En del av denna överenskommelse innebär att alla nämnder och styrelser ska arbeta fram lokala handlingsplaner. Föreliggande förslag är det förslag som förvaltningen arbetat fram utifrån den centrala strategin. Det är en bra grund att utgå från men vi anser att detta arbete bara är i inledningsskedet.

Det finns anledning att återkommande behandla frågan för att i vår verksamhet fortsätta utveckla arbetet mot våldsbejakande extremism. Vi ser därför detta program som en bra utgångspunkt men avser att utifrån de synpunkter som kommit fram i

nämndbehandlingen samt utifrån erfarenheter från stadens verksamheter och det civila samhället utveckla handlingsplanen när behov föreligger.

Ersättaryttrande

Ersättaren Ofelia Namazova (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

Stadsdelsnämnderna i Stockholm behöver se över sina lokala bidrag och säkerställa att inga medel ges till organisationer eller föreningar som inte vilar på demokratins grundvalar. Tertiärrapport 1 för arbetsmarknadsnämnden visar en ekonomi med visst överskott, samtidigt är vi oroliga för de framförda politiska prioriteringar som sker i nämnden och dess konsekvenser framöver.

För en bra uppföljning av mått och nyckeltal måste realistiska, tillförlitliga och uppföljningsbara mål finnas som är relevanta att mäta. "Fler i arbete" måste anses vara ett dåligt mått mot bakgrund av att befolkningstillväxten är mycket hög liksom mot bakgrund av att högkonjunktur råder. Självklart får fler arbete i en sådan omvärld utan att ens arbetsmarknadsnämndens insatser behöver användas. Det är dessutom i de framåtsyftande insatserna, vilka har till uppgift att rusta människor för framtiden, som målen heller inte uppfylls.

I Socialdemokraternas valrörelse var ett av de viktigaste vallöftena den så kallade 90-dagarsgarantin, vilket innebar att alla arbetslösa ungdomar skulle erbjudas jobb, praktik eller utbildning inom tre månader. Dock har reformen visat sig vara verkningslös. Trots osäkerheten kring reformen fortsätter den rödgrönrosa majoriteten på den inslagna vägen. Med facit i hand visar reformen magra resultat även i Stockholm, då målet om antalet ungdomar som ingår i 90 – dagars garanti inte uppnås. Förvaltningen bedömer exempelvis att man kommer misslyckas med var femte fall. Reformen brister dessutom i flera avseende, det finns en stor risk att företag väljer betalda praktikanter istället för att nyanställa. Den rödgrönrosa majoriteten borde snarare prioritera att skapa bättre förutsättningar för företag att anställa, som exempelvis att göra det billigare att anställa. Då skapas riktiga jobb.

90-dagarsgarantin är dock inte det enda där majoriteten inte lyckas åstadkomma ett gott resultat med sin politik. Trots högkonjunkturen så når man inte målet om andelen aspiranter som ska vara självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm. Den globala högkonjunkturen påverkar nu svensk ekonomi, men om detta ändå inte leder till att dem som har svårast att få ett jobb

kommer in på arbetsmarknaden väckas frågan om hur Stockholmska klara jobben när ekonomin vänder neråt. I en tid av ekonomisk nedgång är det dem med svagast fäste som kommer att pressas ut och om inte fler blir självförsörjande under goda tider så cementeras det utanförskap som redan i dag leder till ett högt mänskligt pris då många ställs utanför samhälle och jobb.

En fråga som framöver kommer att växa i omfång är nyanländas möjligheter att bedriva studier, ta lämpligt arbete och hitta bostad. Det är i grunden naturligt att förvaltningen pekar på att detta ska få en högre prioritet under åren. Men med tanke på att Sveriges arbetsmarknad redan är allvarligt tudelad mellan dem som har ett jobb och dem som står utanför krävs det mycket kraftfullare insatser än vad som presenterats hittills av majoriteten, särskilt – vilket beskrivs ovan – med tanke på att de framåtsyftande åtgärder som majoriteten fått på plats har en bristande måluppfyllelse. Det ställer stora krav på staden och förutsätter en tydlig planering och konkreta åtgärder för att nyanlända snabbt ska komma i arbete och kunna etablera sig i det svenska samhället. Dessvärre saknas en tydlig beredskap från majoriteten, vilket riskerar att många nyanlända istället kommer att bli predestinerade till ett utanförskap i Sverige och i Stockholm.

Det är vidare synnerligen alarmerande att sjukfrånvaron inom förvaltningens verksamhetsområde ökar, särskilt mot bakgrund av att medskapandeindex också sviktar. Den är anmärkningsvärt att den ansvariga majoriteten skyller den ökade sjukfrånvaron på att stora och omfattande organisationsförändringar har ägt rum. Förvaltningens arbete präglas av att förutsättningarna för verksamheten ständigt förändras med nya utmaningar och därför måste även organisationen ständigt prövas och förändras. Personalarbetet måste därmed sikta in sig på att alla medarbetare kan verka i en föränderlig miljö. Terialrapporten konstaterar vidare att "de aktiviteter som är beslutade inom området pågår som planerat". Mot bakgrund av den ökade sjukfrånvaron är det uppenbart att de aktiviteter som förvaltningen hänvisar till inte är tillräckliga för att vända utvecklingen.

I terialrapporten prognosticeras inga avvikelser mot budget i flertalet verksamhetsområden - även om förvaltningen pekar på, att läget är svårbedömt generellt sett med hänsyn till osäkerhetsfaktorer vad gäller deltagarantal i verksamheterna. Statsbidragsintäkterna blir även osäkra då omvärld och lagstiftning är under förändring. Om ett studiestartsstöd införs av regeringen påverkar detta direkt

arbetsmarknadsnämndens ekonomi. Prognosen om en budget i balans bygger således på

- att Jobbtorgen klarar av sin budgetminskning på 1 mkr under året och klarar av att rymma ökade kostnader för projekt SUVAS
- att ev. budgetökning behöver ske för fler prestationer inom SFI senare under året då prestationsprognosen fortfarande är mycket osäker
- att vuxenutbildningen, Åsö gymnasium, klarar av att höja elevantalet under året tillräckligt mycket för att undvika att underskott åter upprepas
- att statsbidragsintäkterna överensstämmer med nämndens budgeterade intäktskrav

Allt fler svenska medborgare radikaliseras och många väljer att ansluta sig till våldsbejakande grupperingar. Dessa grupperingar hotar, genom sina destruktiva mönster och värderingar, grundläggande demokratiska principer. För att hejda och vända denna utveckling är det nödvändigt med ett stadsövergripande arbete som ger konkreta verktyg för att motverka radikaliserings och deltagande i krigsresor.

För att säkra våra invånares trygghet mot hot från våldsbejakande extremister krävs såväl polisiära som sociala insatser. Alliansen står enade om den utveckling av arbetet mot våldsbejakande extremism vi nu vill se och vilka förbättringar som måste ske för att göra Stockholm till en säkrare stad. Arbetet mot våldsbejakande extremism handlar om att arbeta mot samtliga de hot som Säpo bedömer kan skada demokratin: extremistisk islamism, vit maktmiljön och den så kallat autonoma vänstern. Stockholms stad står inför stora utmaningar framöver och därför måste vi, tillsammans med berörda parter och relevant sakkunskap, arbeta kunskapsbaserat och med tydliga strukturer och insatser.

Stadens arbete mot våldsbejakande extremism fastställdes av kommunfullmäktige den 16 maj 2016 som riktlinjer till stadens trygghets och säkerhetsprogram. Beslutet var ett resultat av en blocköverskridande överenskommelse. En förutsättning för den blocköverskridande överenskommelsen var att de lokala handlingsplanerna skulle konkretisera arbetet samt att en tidsplan för den fortsatta processen fastslås. Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet uppgav i ett särskilt uttalande i kommunstyrelsen den 4 maj 2016 att ett krav var att en mall för stadsdelsnämnderna skulle tas fram i samarbete med Försvarshögskolan och borde vara fastställd under hösten 2016 samt att de lokala analyserna och

handlingsplanerna bör vara klara senast till årsskiftet 2016/2017. Därutöver medel avsätts för att implementera arbetet i budget för 2017.

Det föreliggande förslaget till handlingsplan mot våldsbejakande extremism är ett resultat av den blocköverskridande överenskommelse som kommunfullmäktiges partier (exklusive Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna) kom överens om tidigare under mandatperioden. I beslutet om Stockholms stads strategi mot våldsbejakande extremism ingicks en överenskommelse om att lokala handlingsplaner skulle tas fram i varje stadsdel innan årsskiftet 2016/2017. Vi kan konstatera att det arbetet har försenats och att ett förslag läggs fram för nämnden väsentligt senare än vad som överenskommit centralt.

I arbetet med den lokala planen var ett krav från Alliansen att man skulle dra nytta av den forskning och kunskap som finns på området, bland annat genom ett konkret samarbete med expertis hos instanser som Försvarshögskolan (FHS). Kravet var att nämndernas handlingsplaner inte skulle tas fram var och en för sig utan utifrån en central mall, framtagen i samarbete med FHS och annan relevant expertis på området. Detta har inte skett och det finner vi oacceptabelt. Resultatet blir att stadens arbete för att motarbeta våldsbejakande extremism försenas, blir bristfälligt och inte är koordinerat. Det är inte ett seriöst eller förtroendeingivande sätt att hantera en så viktig fråga för vår stad och våra invånares trygghet.

Handlingsplanen hade vunnit i både konkretion och i innehåll av att ta till sig den forskningsbaserade kunskap som Försvarshögskolan besitter. När majoriteten nu har valt att inte göra det kan vi inte gå i god för slutresultatet och inte ställa oss bakom den föreslagna handlingsplanen i föreliggande skick. Handlingsplanen behöver arbetas om och arbetet på central nivå i staden behöver professionaliseras och intensifieras.

I det uppkomna läget anser vi således att planen ska omarbetas utifrån direktiv från kommunstyrelsen och underställas Försvarshögskolans expertis innan den åter läggs fram för nämnden. Den lokala handlingsplanen bör även tillställas Polismyndigheten, Kriminalvården, Säpo och andra myndigheter för synpunktsinhämtning innan beslut fattas av nämnden.

Handlingsplanen behöver utvecklas i konkretion för att tydliggöra hur förvaltningen ska öka kompetensen bland sina medarbetare i syfte att upptäcka begynnande radikaliserings hos enskilda individer

som kommer i kontakt med socialtjänsten samt hur samarbetet med Polismyndigheten ska se ut.

Arbetet med att granska de organisationer som direkt eller indirekt tar emot finansiellt stöd från staden måste intensifieras. Inga föreningar eller samfund som direkt eller indirekt upplåter en plattform åt extremistiska och våldsbejakande individers budskap ska kunna motta stöd från Stockholms stad. Detsamma gäller att heller inga av stadens lokaler upplåts åt sådana individer eller organisationer. Det fordras en konkret plan för hur arbetet med att säkerställa detta ska implementeras och följas upp.

Som nämnts ovan är en oavvislig förutsättning för ett strategiskt arbete mot extremism att det bedrivs systematiskt och utformas i tätt samarbete med den expertis som finns. Försvårshögskolans forskare behöver vara en integrerad del av Stockholms stads arbete mot våldsbejakande extremism och det behöver ske på central nivå i staden. Det avtal som redan finns med FHS behöver leda till konkreta insatser. När samarbetet med FHS är återupprättat behöver följande åtgärder omedelbart vidtas i arbetet mot extremism:

1. Stadsdelsnämndernas lokala handlingsplaner behöver skyndsamt komma på plats. Handlingsplanerna ska följa en central mall utformad i samarbete med FHS och utgå från lokala förutsättningar och utformas i dialog med polis och säkerhetspolis om hur den specifika situationen i stadsdelen ser ut. Arbetet behöver kontinuerligt avrapporteras, uppdateras och vara mätbart.
2. Parallellt med de lokala handlingsplanerna behövs ett stadsövergripande och gemensamt förhållningssätt med en åtgärdsplan för hur stadens förvaltningar ska agera när personer med våldsbejakande extrema tendenser identifieras. En stadsövergripande lägesbild behöver årligen presenteras för kommunstyrelsen.
3. Det måste finnas god tillgång till adekvat utbildning och ett kontinuerligt kunskapsstöd till medarbetare inom socialtjänst eller fritidsverksamhet som kommer i kontakt såväl med människor som riskerar att radikaliseras. Därför måste en plan för kompetensutveckling inom dessa frågor upprättas, till exempel genom medverkan i EU-RAN-nätverket. I detta behöver det även klargöras vilket behov det finns att anställa medarbetare med särskild expertis.
4. Ett tätare samarbete mellan myndigheter och samhällsinstitutioner såsom polis, säkerhetspolis, skola och socialtjänst måste ske. För att stärka arbetet och fånga upp potentiella extremister vill vi så långt lagen medger häva sekretessen mellan stadens förvaltningar så att information kan delas när så krävs.

5. Stockholm behöver en plan för vilka insatser som ska erbjudas ungdomar som riskerar att dras in i extremistiska miljöer och deras familjer. Uppsökande arbete bör även bedrivas på nätet för att nå rätt målgrupper.
6. En plan behövs för vilka informationsinsatser som ska riktas till medborgarna, som vart man kan vända sig om man misstänker att någon i ens närhet blir radikaliserad.
7. Stockholms stad behöver bygga upp avhopparverksamheter för radikaliserade som vill lämna den extrema miljön. Det är nödvändigt att en länsöverskridande avhopparverksamhet för våldsbejakande islamistiska extremister inrättas.
8. I arbetet med avradikalisering och för att stävja rekrytering till extrema miljöer behöver civilsamhällesaktörer som Fryshuset involveras. Här har religiöst lärda personer och imamer en viktig roll, något som expertisen visat på.
9. Insatserna för att minska risken för nya dåd fordrar fokus på stadsmiljön. Det behövs trafik hinder som försvårar attacker med fordon. I det arbetet ska trafiknämnden involveras och erfarenheter inhämtas från andra länder.
Ansvarsfördelningen mellan staden och polisen behöver tydliggöras när det gäller säkerhetsarrangemang vid särskilda platser och evenemang.
10. Stadsdelsnämnderna i Stockholm behöver se över sina lokala bidrag och säkerställa att inga medel ges till organisationer eller föreningar som inte vilar på demokratins grundvalar.

§ 7

Anmälan av dels yttranden i nämndens överklagande till Högsta förvaltningsdomstolen i samband med upphandling av vuxenutbildning och sfi, dels av ordförandens beslut att återkalla begäran om inhibition

AMN 2017-0088-02.04.02

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna anmälan.

§ 8

Anmälningsärenden

Arbetsmarknadsnämnden lägger följande ärenden till handlingarna:

- a) Arbetsmarknadsnämndens protokoll från den 4 april 2017, justerat den 7 april 2017
- b) Protokoll från möte med rådet för funktionshinderfrågor den 10 maj 2017, justeras den 7 juni 2017.
- c) Beslut fattade av tjänsteman enligt delegation inom området personal med dnr AMN 2017-0074, AMN 2017-0078, AMN 2017-0086 och AMN 2017-0094.
- d) Till nämnden inkomna handlingar till och med den 2 maj 2017.
- e) Protokoll från förvaltningsgruppens möte den 11 maj 2017 justerat den 12 maj 2017.

§ 9

Nämndens frågor

Inga frågor från nämnden anmäldes.

§ 10**Förvaltningsinformation**

Förvaltningschef Arjun Bakshi lämnade följande information.

- Den 12 maj fanns 8 424 st arbetstillfällen för sommarjobb registrerade, årsmålet är 8 500 sommarjobb. 7 865 st ungdomar har blivit matchade. Regeringen har beslutat att betala ut 105 miljoner till kommunerna och det ger 8 miljoner till Stockholms stad vilket innebär ca 640 anställningar. SLK arbetar just nu med hur dessa pengar ska fördelas. Regeringen stipulerar att pengarna ska användas till nytillkomna tjänster.
-